

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.251/2013/8. szám

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Birk Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Árva Zsuzsanna ügyvéd által képviselt I. rendű és a dr. Czakó Károly ügyvéd által képviselt II. rendű alperesek ellen szerződés semmisségének megállapítása és 12.679.000 Ft és járulékai megfizetése iránt a Miskolci Törvényszéken 13.G.40.033/2012 számon indult perben a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.752/2012/9. számú ítélete ellen az felperes által 28. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján indult felülvizsgálati eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a II. r. alperesnek 15 napon belül 254.000 (kettőszázötvennégyezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes és a II.r. alperes alapító beltágjai voltak az I.r. alperes jogelődjének, a **M.** Bt-nek. A felperes tagsági jogviszonya 2009. augusztus 31-én közös megegyezéssel megszűnt. A tagsági viszony megszűnéséből eredő elszámolás során a felperes az I.r. alperes jogelődjét összesen 12.679.000 Ft megfizetésére hívta fel, eredménytelenül.

Az I.r. alperes jogelődje 2010. szeptember 8-án korlátolt felelősségű társasággá (I.r. alperes) alakult át.

A felperes keresetében a tagsági jogviszony megszűnésével kapcsolatos elszámolás során született több okirat semmisségének a megállapítását kérte, valamint azt, hogy a bíróság kötelezze egyetemlegesen az alpereseket 12.679.000 Ft és járulékai megfizetésére.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 12.679.000 forintot, valamint ennek késedelmi kamatát, és kötelezte a II.r alperest, hogy a tartozás I.r. alperestől be nem hajtható részét a behajthatatlanság megállapításától számított 15 nap alatt fizesse meg a felperes részére, a kereset ezt meghaladó részét elutasította.

A felperes indokolás elleni, a II.r. alperesnek az ítélet megváltoztatására és a felperes teljes keresetének elutasítására irányuló fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezést megváltoztatta és a keresetet e körben is elutasította.

Az alperesek bejelentéseiben foglaltak alapján tényként állapította meg, hogy az I.r. alperes ellen egy 2011. december 27-én előterjesztett kérelem alapján a Miskolci Törvényszék az Fpk.05-11-001631 számú eljárásban 2012. május 16-án megindította a felszámolást a Céglözlönyben közzétett végzésével.

A felperes a perben érvényesített követelését - a nyilvántartásba vételi díj 2013. január 25-én történt befizetését követően - 2013. május 7-én jelentette be az I.r. alperes felszámolójának, aki azt - a jelen perre hivatkozással - vitatott hitelezői igényként vette nyilvántartásba.

A másodfokú bíróság elsőként kiemelte, hogy az I.r. alperes a II.r. alperessel a Pp. 51.§ a) pontja szerinti egységes pertársaságot alkotott, ezért a II.r. alperes fellebbezése a Pp.52.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján az I.r. alperesre is kihatott.

A másodfokú bíróság a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 37.§ (1)-(3) bekezdésére, 38.§ (1) és (3) bekezdésére hivatkozással megállapította, hogy a felszámolás alá került kötelezettel szembeni pénzkövetelés eredményes érvényesítésének feltétele - a már folyamatban levő peres eljárások esetén is - , hogy a jogosult a Cstv-ben megállapított határidőn belül hitelezői igényét a felszámolási eljárásban bejelentse.

A felperes az I.r. alperessel szemben indult felszámolási eljárás közzétételétől számított 180 napos jogvesztő határidőn belül hitelezői igényét a felszámolónak nem jelentette be, a felszámolás 2012. május 16-i közzétételétől számított 180 nap 2012. november 12-én eltelt. A joghatályos hitelezői igénybejelentés elmulasztása azzal a következménnyel jár, hogy a felperesnek az I.r. alperessel szemben a felszámolás kezdő időpontja előtt indított perben érvényesített követelése (alanyi joga) megszűnt. Az alanyi jog főkötelezettel szembeni megszűnése a II.r. alperessel, mint mögöttes felelőssel szembeni felperesi igény megszűnését is

eredményezte a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 108.§ (1) és (3) bekezdése, 97.§ (1)-(2) bekezdése és 70.§ (4) bekezdése alapján.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Állította, a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 253.§ (3) bekezdését, mert a fellebbezések és fellebbezési ellenkérelmek keretein túlterjeszkedve olyan tényeket bírált el, amelyek az elsőfokú ítélet után következtek be (az elsőfokú ítéletet 2012. május 2-án hirdették ki, a felszámolás 2012. május 16-án indult meg), ezért az elsőfokú ítélet helyességére vonatkozó felülbírálatnál nem lettek volna figyelembe vehetők, másrészt ezekre egyik fél sem hivatkozott.

Tévesnek tartotta azt is, hogy a II.r. alperes fellebbezése az I.r. alperesre is kihatott volna, mert az I.r. alperes a fellebbezési jogával nem élt, azt a II.r. alperes fellebbezése nem éleszthette fel. Miután a marasztaló ítélet az I.r. alperessel szemben jogerőre emelkedett, a II.r. alperes saját személyében a társasággal szembeni követelésnek sem a jogalapját, sem az összegét nem vitathatja.

Tévesen alkalmazta a másodfokú bíróság a 2011. évi CXCVII. törvénnyel módosított Cstv. 37.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést is. Álláspontja szerint, miután a felszámolási kérelmet 2011. december 27-én, a módosítást tartalmazó törvény kihirdetése előtt terjesztették elő, ezért a felszámolási eljárásra még a korábbi rendelkezés alkalmazandó, azaz az egy éven belül előterjesztett hitelezői igényeket a felszámolónak nyilvántartásba kell vennie. A követelés érvényesíthetőségének a jogát nem veszítette el sem az I.r., sem a II.r. alperessel szemben.

A II.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Az I.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján.

Elsőként a felülvizsgálati kérelemben előadott eljárási jogszabálysértést vizsgálta.

A Kúria álláspontja szerint helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az alperesek a Pp. 51.§ a) pontja szerinti egységes pertársaságot alkotnak, ezért a Pp.52.§ (1) bekezdése alapján a II.r. alperes fellebbezése kihatott az I.r. alperesre is, vele szemben sem emelkedett tehát jogerőre az elsőfokú ítélet.

A Pp. 51.§ a) pontja értelmében akkor áll fenn egységes

pertársaság, ha a per tárgya olyan közös jog, illetőleg olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, vagy ha a perben hozott döntés a pertársakra a perben való részvétel nélkül is kiterjedne. A Gt. 108.§ (3) bekezdése folytán irányadó 97.§ (2) bekezdése értelmében a társaság és a beltág, beltágok együttes perlése csak lehetőség, így a második fordulat szerinti feltétel egyértelműen nem áll fenn. Az első fordulat fennállása volt tehát vizsgálendő.

Együttes perlés esetén a mögöttesen felelős beltágot nemcsak az a védekezési lehetőség illeti meg, hogy beltagságából eredő mögöttes felelőssége a társaság felelősségétől függetlenül nem áll fenn - például amiatt, mert a követelés beltagsági jogviszonyának megszűnését követően keletkezett -, hanem védekezhet azzal is, hogy a társasággal szemben az adott követelés nem érvényesíthető, ezért mint a társaság beltága mögöttesen nem marasztalható. Nyilvánvaló, ha ezt az érvelést a bíróság elfogadja, az kihat a társasággal szembeni kereset érdemi elbírálására, a keresetet a társasággal szemben is el kell utasítani. Így tehát ebben az esetben egységes pertársaság áll fenn. Ez esetben pedig a pertárs beltág perbeli cselekménye - ideértve a fellebbezést is - kihat a fellebbezés benyújtását elmulasztó társaságra is. (Hasonlóan foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság a BH1997.235. számon közzétett határozatában.)

A II.r. alperes fellebbezésében a kereset teljes elutasítását kérte, ezért a másodfokú bíróság jogosult volt az elsőfokú ítélet teljes terjedelmű felülvizsgálatára, s a védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhatott, amelyet az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve amelyben nem határozott (Pp.253.§ (3) bekezdés). Döntésében a Pp.235.§ (1) bekezdése folytán új, az elsőfokú ítélet meghozatalát követően bekövetkezett, a II.r. alperes által előadott tényre is hivatkozhatott, és a jogcímhez kötöttség hiányában abból jogi következtetést vonhatott le.

Miután a II.r. alperes a kereset teljes elutasítását kérte, s fellebbezésének hatálya mindkét alperesre kiterjedt, a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy a felperesnek egyáltalán létezik-e az a joga, miszerint az I.r. alperessel szemben követelést érvényesítsen, figyelemmel az I.r. alperessel szemben megindított felszámolásra. A jogvesztő határidőhöz kötődő legfontosabb következmény ugyanis, hogy annak elmulasztása valamely alanyi jog megszűnését eredményezi.

Ebből következően nem sértett jogszabályt a másodfokú bíróság akkor, amikor vizsgálta a felperes hitelezői minőségét, hiszen az alanyi jog megszűnése esetén a keresetet el kell utasítani az adott tényállás mellett mindkét alperessel szemben.

Tévesen állította a felperes, hogy a felszámolási kérelem benyújtásakor a Cstv-ben meghatározott jogvesztő határidő még egy

év volt. A Cstv. 37.(1)-(3) bekezdésének a módosítására a jogvesztő határidő tekintetében a 2009. évi LI. törvénnyel, 2009. szeptember 1-jén került sor, tehát a felszámolási eljárás lefolytatása iránti kérelem 2011. december 27-én történt benyújtásakor a jogvesztő határidő a felszámolás kezdő időpontjától számított 180 nap volt. A felperes a keresetet 2011. április 26-án nyújtotta be a bírósághoz, és ugyan a megindult per a felszámolás kezdő időpontjában (2012. május 16-án) még jogerősen nem fejeződött be, de a Cstv. 38.§ (2) bekezdése szerint a folyamatban levő perekben érvényesített igényt is be kell jelenteni a felszámolóhoz és a keresetnek megfelelő nyilvántartásba vételi díjat is be kell fizetni a 40 napos határidőn, illetve a 180 napos jogvesztő határidőn belül.

Figyelemmel arra, hogy a felszámoló nyilatkozata alapján a felperes a hitelezői igényt csak a jogvesztő határidőn túl jelentette be a felszámolóhoz, a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy emiatt a felperes alanyi joga az I.r. alperessel szemben megszűnt, s az egységes pertársaság miatt ez kihat a II.r. alperesre is, ezért a keresetet teljes egészében el kellett utasítani.

Megjegyzni a Kúria, annak nincs jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét mikor hirdették ki, hiszen ha már jogerős követeléssel rendelkezett volna a felperes az alperesekkel szemben a felszámolás kezdő időpontjában, a felszámolási eljárásba be nem jelentett igénye a jogvesztő határidő letelte után - a jogerős ítélet ellenére - elenyészne.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a II.r. alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a II.r. alperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.)IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a)-b) pontja, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A.§ (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban végzett ügyvédi tevékenységre is.

Budapest, 2014. május 13.

. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.

előadó bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: